

TÜROFED

Türkiye Otelciler Federasyonu
Turkish Hoteliers Federation

AYLIK BÜLTEN

SAYI:1 | TEMMUZ 2023

İÇERİK

03 Deniz Turizmi Çeşitleri ve Faaliyetleri

06 Dünya'da Kruvaziyer Turizmi

11 Ülkemizde Kruvaziyer Turizmi

13 2023 Yılı Haziran Ayı Turizm Verileri

18 Türkiye'ye ve 5 İlimize Gelen Turizm Verileri

23 Turizm Geliri, Ortalama Harcama ve Turizm Gideri

25 Turizm Sektörünün Tekstil ve Otomotiv Sektörü ile Karşılaştırılması

Hazırlayan Aslı VAZ
İletişim info@turofed.org.tr

Deniz Turizmi hiç kuşkusuz turizm sektörünün en kapsamlı ve günümüzde dünyada en çok ilgi gören turizm aktivitelerinden biri olmaya devam ediyor...

DENİZ TURİZMİ ÇEŞİTLERİ VE FAALİYETLERİ

Farklı isteklerin turizmde kendine yer bulması ve farklı deneyimler yaşamak isteyenlerin tercih edebileceği turizm türlerinin ortaya çıkması turizmin daha fazla insana hitap edecek şekilde gelişmesine olanak sağlıyor.

İklim değişimlerine ve değişen çevre şartlarına göre kitlesel turizm hareketleri düzenli bir şekilde artarken, farklı destinasyonlara yönelimle birlikte "Alternatif Turizm" ile "Özel İlgi Turizm" türleri ön plana çıkarak önem kazanmaya devam ediyor. Deniz Turizmi, Kıyı Turizmi, Kruvaziyer Turizmi, Dalış-Sualtı Turizmi, Yat Turizmi, Ada Turizmi, Buzul ve Kutup Turları, Deniz

Altı Araştırma Gezileri, Mavi Tur, Su Sporları Turizmi, Su Ürünleri Turizmi gibi birçok turizm çeşidiyle kitle ziyaretçilerin en çok tercihi olan deniz-kum-güneş üçlemesi dışına çıkmak isteyen, farklı arayışlara giren gezginler için alternatif turizm çeşitleri oldukça rağbet görmeye başladı.

Kıyı ülkeleri için büyümenin, yeniliğin ve global pazarda etkileşimin temelini oluşturmasının yanı sıra, turizm endüstrisinin daima önemli bir parçası olan deniz turizmi; Yurt dışı seyahatlerine olan artan ilgi, dijitalleşmenin küresel anlamda dönüşümü ve yenilikçi hizmetler, sektörü pozitif yönlü etkiledi.

Deniz turizminin çevresel duyarlılığı, istihdam olanakları, döviz girdileri, uluslararası düzeydeki yatırımlar ve sosyokültürel etkisi ile birçok ülke deniz turizmine yönelik yatırım ve teşviklere hız verildi.

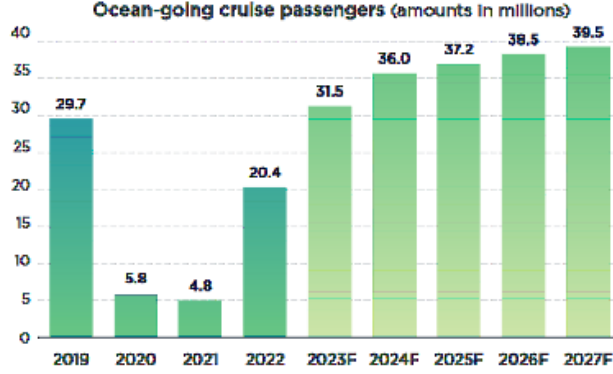
Elbette bu hızlı gelişmeler, turizmin tüketiminin artmasını kolaylaştırarak çevresel tehditlerin özellikle kıyı ülkelerinde göz ardı edilemeyecek boyutlara gelmesine sebep oldu. Bu anlamda çevre bilinci ve sürdürülebilirlik zaruri gereklilik oluşturdu.

Turizmin çeşitlendirilerek farklı turistik aktivitelerin gerçekleştirilmesinde, turistlerin istedikleri destinasyonları güvenli, konforlu ve keyifli ziyaret edebiliyor olmaları gün geçtikçe daha önemli bir hal almaya başlamıştır. Bu bağlamda son yıllarda deniz ulaşımında dikkat çekici farklılıklar ve gelişmeler görülmektedir. Hem deniz seyahati, hem sayısız yeni yerler keşfetme, hem de sayısız eğlence imkânı sunan “Kruvaziyer Turizmi” bunların başında geliyor.

CRUISE UPDATE & FORECAST

Cruise continues to be one of the fastest-growing sectors of tourism

Source: CLIA Passenger Data, 2019 – 2021 and CLIA Cruise Forecast/Tourism Economics (December 2022)

Dünya genelinde seyahat endüstrisinde en hızlı büyüyen segment haline gelmesi ve sunduğu çok çeşitli gemi seyahatleri ile eğlence turizmi endüstrisinde en hızlı büyüyen sektör olmasının yanı sıra; sermayesi, sabit yatırımı ve teknoloji açısından değerlendirildiğinde Kruvaziyer Turizmi özellikli bir yatırım modeli olmaya devam ediyor.

Nesne algılama, uydu iletişimi, büyük veri, otomasyon, robotik, yapay zekâ, artırılmış sanal ve karma gerçeklik gibi mevcut tüm teknolojileri bir araya getirerek üstün teknoloji ile misafirler ve gemi mürettebatı için güvenli ve etkin seyahat ortamı sağlamaktadır.

Kruvaziyer turizmi, uluslararası turizm girişlerinden daha hızlı toparlanıyor...

DÜNYA'DA KRUVAZİYER TURİZMİ

Kruvaziyer Turizm; dünya çapında değerlendirildiğinde oldukça popülerdir ve turistlerin seyahat süreleri boyunca farklı destinasyonlarda zaman geçirebilmeleri için birden çok merkezli tatil yaşama imkânı sağlamaktadır. Bu durum, ev sahipliğini yapan ülkeler için de ekonomik fayda sağlamaktadır.

Uluslararası Yolcu Gemileri Birliği (CLIA) nin açıkladığı rapora göre; pandemi öncesi 2019 yılında küresel

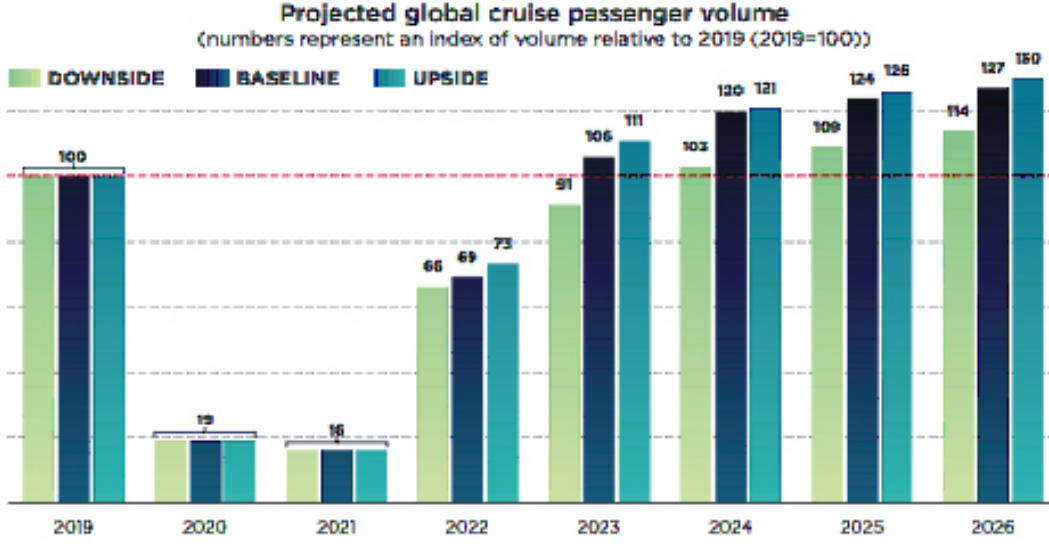
kruvaziyer endüstrisinin 29,7 milyon yolcunun ağırlandığını, dünya çapında 1,8 milyon kişiye istihdam sağlandığını ve küresel ekonomiye 154 Milyar Doların üzerinde katkı sağladığı belirtilmiştir.

Ayrıca, ortalama seyir süresinin 7 gün olduğu bir tatilde yolculuk boyunca liman kentlerinde kişi başı ortalama harcama tutarı 750 ABD olmuştur.

Gemi seyahatine her zamankinden daha fazla ilgi var!

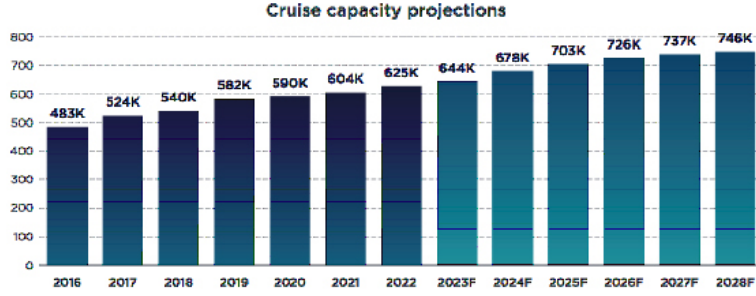
2023 yılı sonunda ise; 2019 yılı seviyelerine ulaşılacağı hatta 2024 yılında da 2019 yılına kıyasla %12 oranında artış sağlayacağı, 2023 yılı sonunda ise 31,5 milyon yolcu sayısına ulaşılacağı tahmin ediliyor.

UNWTO'nun 2023 yılında uluslararası turist varışları için öngördüğü rakamların 2019 seviyelerinin %80 ila %95'i arasında olması beklenirken, kruvaziyer yolcuları için en son tahminlerin 2023 yılında 2019 seviyelerinin %106'sı olacağı yönünde.

CRUISE UPDATE & FORECAST

Global cruise capacity is forecast to grow 19% to more than 746K lower berths from 2022 to 2028

Source: CLIA Cruise Forecast / Tourism Economics Note: Capacity measured at the beginning of the year.

2022 yılından 2028 yılına kadar ise küresel kruvaziyer kapasitesinin %19 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Bugün yolculuk yapmayı, yeni yerler keşfetmeyi ve teknolojiyi daha aktif kullanmayı tercih eden Z kuşağı kruvaziyer turizmin geleceğini oluşturuyor.

Bununla birlikte yapılan araştırmalar Y kuşağı gezginlerin %88'inin ve X kuşağı gezginlerin %86'sının daha önce gemi seyahati yapmış olduğunu ve tekrar gemi seyahati yapmayı planladıklarını belirtmektedirler.

%77 oranında Y kuşağı daha önce hiç gemi seyahati yapmadığını ancak yapmayı planladıklarını belirtmişlerdir.

Çocuklu aileler için ise cruise gemisi; gerek yaz tatillerinde gerekse sömestir ara tatillerde, birlikte dünyayı keşfetmenin en keyifli seçeneklerden biri. Farklı destinasyonları ziyaret etmenin dışında pek çok aktivitenin yapılabilmesi çocuklar için pek çok tatil seçeneğinden daha rahat bir tatil seçeneği oluşturuyor.

Kruvaziyer Rakamları ve Trendleri

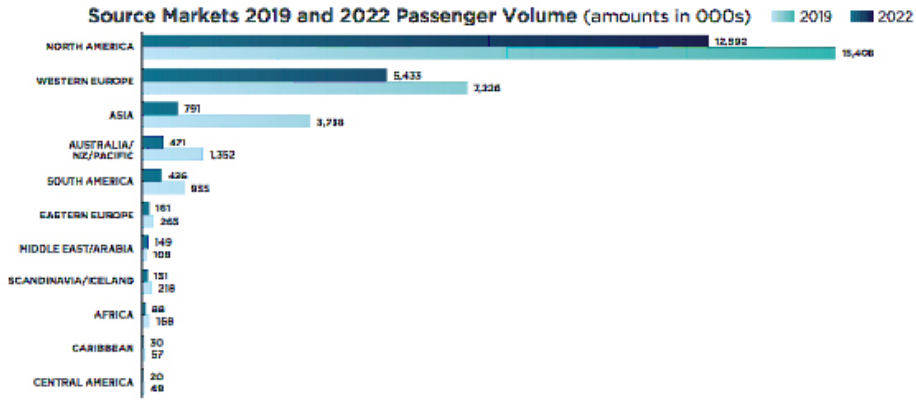
Karayipler kruvaziyer yolcuları için en önemli destinasyonlardan biri olmaya devam ediyor.

Bununla birlikte; destinasyonları içerisinde; her ne kadar Kuzey Amerika, Güney Amerika ve tropik adalar

ön planda olsa da, günümüzde Uzak Doğu, Kutuplar, Baltık Denizi Bölgesi, Arap Yarımadası, Kızıldeniz, Karadeniz ve özellikle Akdeniz Bölgesi ve Orta Doğu giderek daha çok ilgi çekmekte, her geçen gün destinasyonlara bir yenisi ekleniyor.

CRUISE FACTS, FIGURES, & TRENDS

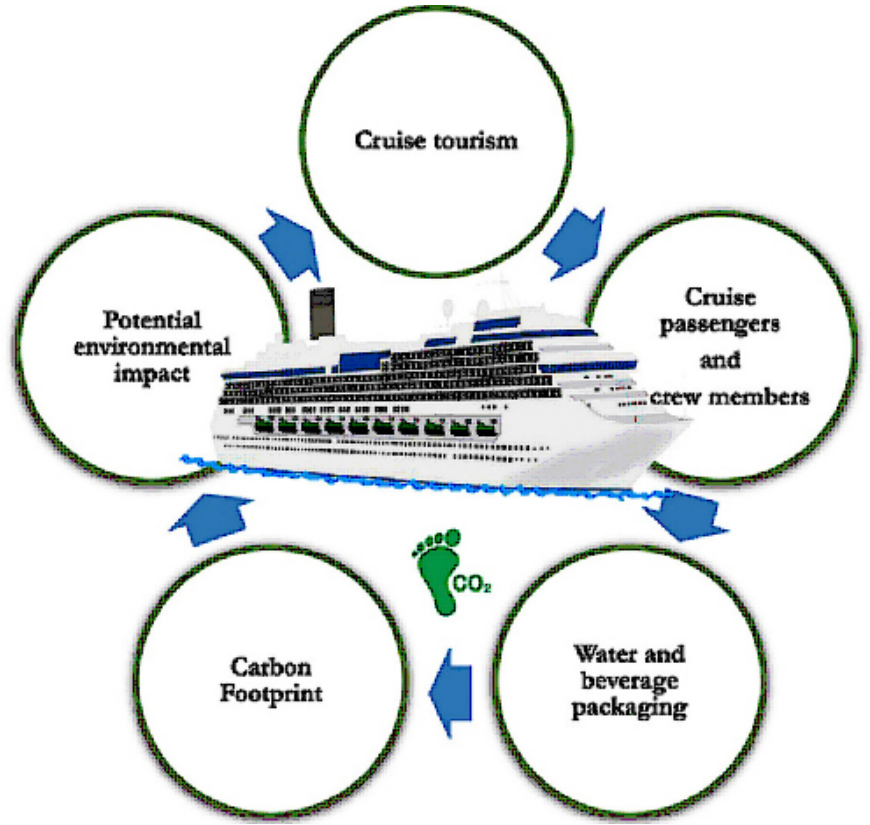
North America remains the largest source market with other markets increasing in popularity, especially the Med

Sorumlu Turizmde Lider!

Kruvaziyer turizmi sürdürülebilirlik odaklı ve sorumlu turizm çeşitlerinin de başında gelmektedir. Kıyılarda gerçekleştirilen birçok gezi karbon içermeyen vasıtalarla (bisiklet, yelken vb.) gerçekleştirilmektedir.

Çevre teknolojilerinde ki hızlanma sayesinde kruvaziyerler, turizmden kaynaklanan karbon emisyonunun %1,5 oranından sorumlular ve gemilerindeki uygulamalar 2050 yılına kadar net sıfır karbon seyrinin gerçekleştirileceği yönünde.

ÜLKEMİZDE KRUVAZİYER TURİZMİ

Ülkemiz konum itibariyle kruvaziyer turizmi için oldukça büyük potansiyel taşıyor ve limanlarımız kruvaziyer turizmin odak noktası olmaya devam ediyor. Tüm dünya ile birlikte ülkemizde de pandemi döneminde durma noktasına gelen kruvaziyer turizmde, 2021 yılının son çeyreğinde hareketlilik başlamış ve 2022 yılı itibariyle yükselişe geçmiştir.

Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)'nin hazırladığı raporda; 2022 yılında ülkemizin 22 limanını (yoğunluk sırasına göre Kuşadası, İstanbul, Bodrum, İzmir, Antalya, Çeşme, Çanakkale, Marmaris, Sinop, Dikili, Alanya, Amasra, Trabzon, Bozcaada, Fethiye, Kaş, Göcek, Datça, Ünye, Taşucu, Mersin, Ayvalık) 993 gemi seferi ile toplam 1 milyon 010 bin 767 kruvaziyer gemi yolcusunun ziyaret ettiğini belirtilmiştir.

2023 OCAK - HAZİRAN RAKAMLARI

1.

Kuşadası
limanı;

191 kruvaziyer
gemi ve
258 bin 719
kruvaziyer yolcu

2.

İstanbul –
Galataport;

72 kruvaziyer
gemi ve
115 bin 760
kruvaziyer yolcu

3.

Çeşme
limanı;

34 kruvaziyer
gemi ve
20 bin 139
kruvaziyer yolcu

2023 yılı verilerini incelediğimizde ise, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu yaptığı açıklamada; 2023 yılı Haziran ayında limanlarımıza uğrak yapan kruvaziyer gemi sayısının geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla yüzde 14,8 artış sağlayarak 140 adet olduğunu belirtmiştir.

Haziran ayında limanlarımıza gelen kruvaziyer yolcu sayısının ise **geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre**

yüzde 58,2 artışla 183 bin 407 olduğu ifade edilmiştir. 2023 yılı Ocak-Haziran (6 aylık) döneminde; limanlarımıza uğrak yapan kruvaziyer gemi sayısının geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla **yüzde 32,5 artışla 420 adet**, limanlarımıza gelen kruvaziyer yolcu sayısının ise geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla **yüzde 88,8 artışla 482 bin 925** yolcunun ziyaret ettiğini açıklamıştır.

Cruise gemileri için Türkiye limanları önemli bir nokta. Özellikle 2021 yılının Ekim ayında açılışının gerçekleştiği İstanbul – Galataport dünyada ilk yer altı terminal sistemiyle de büyük ilgi odağı olmaya devam ediyor. Kuşadası limanı 464 gemi seferi ve 496.211 yolcu ile ilk sırada yer alırken, İstanbul – Galataport 180 gemi seferi ve 252.026 yolcu ile ikinci, Bodrum limanı ise 98 gemi seferi ve 95.462 yolcu ile üçüncü sırada yer almıştır. **2022'de ülkemiz limanlarına** sefer düzenleyen kruvaziyer gemilerin ortalama **%70 doluluk oranına** sahip oldukları belirtilmiştir.

2023 yılı Ocak - Haziran ayında en fazla cruise gemisinin yanaştığı Kuşadası limanı; 191 kruvaziyer gemi ve 258 bin 719 kruvaziyer yolcu ile birinci,

İstanbul – Galataport 72 kruvaziyer gemi ve 115 bin 760 kruvaziyer yolcu ile ikinci,

Çeşme Limanı 34 kruvaziyer gemi ve 20 bin 139 kruvaziyer yolcu ile üçüncü sıradadır.

Çeşme limanını sırası ile Bodrum Limanı ve Çanakkale Limanı takip etmektedir.

2023 YILI HAZİRAN AYI VERİLERİ

İlk 6 Ayda Ülkemize Gelen Ziyaretçi Sayısı %17,48 oranında artış sağlayarak 22 Milyon 945 Bin 402 Ziyaretçi Geldi.

2023 yılının Haziran ayında ülkemize gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %12,5 oranında bir artışla 6 milyon 262 bin 029 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %17,48 artış kaydederek 22 milyon 945 bin 402 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı geçen yılın aynı ayına göre %11,35 oranında bir artış göstererek 5 milyon 584 bin 021 olarak gerçekleşmiştir.

Gelen yabancı ziyaretçilerin 184 bin 493 (yüzde 3.30) günöbirlikçidir.

Haziran ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 ilin rakamları aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Antalya %36,60 (2 milyon 044 bin 015)
- 2- İstanbul %29,14 (1 milyon 627 bin 057)
- 3- Muğla %9,39 (524 bin 299)
- 4- Edirne %7,85 (438 bin 428)
- 5- İzmir %3,26 (181 bin 771)

2023 yılı Ocak - Haziran döneminde ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısında geçen yılın aynı dönemine göre %19,88 artış kaydederek 19 milyon 618 bin 196 olarak gerçekleşmiştir.

2023 Haziran'da Türkiye'ye en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

Rusya Federasyonu %14,68 (819 bin 844) ile ilk sırada yer alırken,

Almanya %12,29 (507 bin 037) ile ikinci,

İngiltere %9,08 (507 bin 037) ile üçüncü sırada yer aldı.

İngiltere'yi Bulgaristan ve İran takip etmiştir.

ÜLKEMİZE GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Arjantin	3.973	4.619	16,3	16.414	21.494	30,9
Brezilya	8.417	11.689	38,9	32.803	44.314	35,1
Kolombiya	9.650	8.296	-14,0	33.748	30.728	-8,9
Şili	1.917	2.730	42,4	6.810	11.256	65,3
Venezuela	1.896	2.135	12,6	8.420	8.773	4,2
DIŞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	3.579	4.677	30,7	15.594	19.157	22,8
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	29.432	34.146	16,0	113.789	135.722	19,3
TOPLAM KUZAY AMERİKA	3.562	5.280	48,2	15.560	19.196	23,4
TOPLAM ORTA AMERİKA	3.105	3.171	2,1	10.807	13.910	28,7
TOPLAM AMERİKA	36.099	42.597	18,0	140.156	168.828	20,5

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Bahreyn	14.051	7.723	-45,0	48.308	32.214	-33,3
Birleşik Arap Emirlikleri	10.535	19.219	82,4	43.277	45.008	4,0
Irak	122.899	117.593	-4,3	479.309	469.947	-2,0
İsrail	66.294	92.385	39,4	312.652	356.764	14,1
Katar	16.623	11.707	-29,6	42.037	29.061	-30,9
Kuveyt	56.311	52.487	-6,8	188.326	163.496	-13,2
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	15.993	19.025	19,0	67.945	81.425	19,8
Lübnan	23.349	25.180	7,8	110.821	94.757	-14,5
Suudi Arabistan	13.346	116.309	771,5	19.758	286.008	1.347,6
Ürdün	55.555	54.642	-1,6	179.018	154.121	-13,9
Yemen	3.103	4.311	38,9	13.081	16.046	22,7
DIŞ. BATI ASYA ÜLKELERİ	69.697	78.060	12,0	257.429	257.240	-0,1
TOPLAM BATI ASYA	467.756	598.641	28,0	1.761.961	1.986.087	12,7

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Almanya	718.838	686.174	-4,5	2.030.548	2.270.127	11,8
Avusturya	39.763	45.459	14,3	138.670	153.589	10,8
Belçika	64.837	54.306	-16,2	207.081	203.665	-1,6
Çek Cumhuriyeti (Çekya)	54.496	68.040	24,9	85.531	108.177	26,5
Danimarka	46.915	39.543	-15,7	124.773	115.554	-7,4
Finlandiya	16.663	15.477	-7,1	51.889	49.655	-4,3
Fransa	85.465	82.152	-3,9	346.917	366.644	5,7
Hollanda	100.054	91.656	-8,4	462.965	442.136	-4,5
İngiltere (Birleşik Krallık)	453.809	507.037	11,7	1.264.275	1.489.304	17,8
İrlanda	17.553	21.843	24,4	55.841	68.762	23,1
İspanya	24.257	27.107	11,7	102.601	125.556	22,4
İsveç	72.099	60.381	-16,3	174.411	149.541	-14,3
İsviçre	29.522	28.622	-3,0	126.182	127.715	1,2
İtalya	37.117	69.033	86,0	126.747	224.136	76,8
İzlanda	509	508	-0,2	1.649	1.661	0,7
Lüksemburg	842	1.014	20,4	5.157	6.480	25,7
Macaristan	26.575	32.306	21,6	51.167	68.918	34,7
Norveç	31.593	29.916	-5,3	74.889	76.676	2,4
Polonya	189.074	242.421	28,2	363.895	531.610	46,1
Portekiz	8.372	8.824	5,4	29.028	38.541	32,8
Slovakya	37.718	44.879	19,0	53.751	64.934	20,8
Yunanistan	53.463	55.535	3,9	227.816	296.038	29,9
TOPLAM AVRUPA OECD	2.109.540	2.212.233	4,9	6.105.793	6.979.419	14,3

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Arnavutluk	15.097	15.635	3,6	55.342	51.659	-6,7
Bosna Hersek	28.505	21.351	-25,1	81.254	67.589	-16,8
Bulgaristan	242.196	250.722	3,5	1.188.562	1.307.246	10,0
Estonya	11.642	10.067	-13,5	37.557	41.844	11,4
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	1.052	1.291	22,7	3.494	4.573	30,9
Hırvatistan	5.650	5.791	2,5	26.092	28.839	10,5
Karadağ	2.605	2.130	-18,2	13.742	13.304	-3,2
Kosova	25.835	18.765	-27,4	85.274	68.998	-19,1
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	30.074	23.862	-20,7	106.714	97.872	-8,3
Letonya	13.664	14.484	6,0	39.218	52.151	33,0
Litvanya	34.098	33.880	-0,6	110.044	128.735	17,0
Malta	1.398	1.246	-10,9	6.042	5.714	-5,4
Romanya	129.760	149.410	15,1	334.124	380.650	13,9
Sırbistan	43.903	35.868	-18,3	139.188	114.942	-17,4
Slovenya	4.900	5.477	11,8	19.389	23.002	18,6
Diğ. AVRUPA OECD DIŞI ÜLKELERİ	224	271	21,0	985	1.135	15,2
TOPLAM AVRUPA OECD DIŞI	590.603	590.250	-0,1	2.247.021	2.388.253	6,3
TOPLAM AVRUPA	2.700.143	2.802.483	3,8	8.352.814	9.367.672	12,1

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Cezayir	15.674	19.610	25,1	63.262	109.395	72,9
Fas	20.904	19.450	-7,0	90.080	111.856	24,2
Güney Afrika Cumhuriyeti	8.909	7.635	-14,3	27.130	28.467	4,9
Libya	16.619	15.070	-9,3	87.024	81.202	-6,7
Mısır	20.584	19.469	-5,4	90.301	79.654	-11,8
Sudan	4.618	1.687	-63,5	18.262	11.370	-37,7
Tunus	19.327	14.857	-23,1	91.683	73.565	-19,8
DİĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	24.482	17.153	-29,9	129.635	100.225	-22,7
TOPLAM AFRİKA	131.117	114.931	-12,3	597.377	595.734	-0,3

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Bangladeş	2.349	2.136	-9,1	10.871	10.617	-2,3
Çin Halk Cumhuriyeti	9.564	22.215	132,3	33.671	88.965	164,2
Endonezya	15.227	8.982	-41,0	59.461	95.314	60,3
Filipinler	9.982	13.681	37,1	36.199	53.630	48,2
Hindistan	27.226	29.728	9,2	85.257	123.424	44,8
İran	211.869	210.565	-0,6	1.050.588	1.004.742	-4,4
Malezya	6.111	4.545	-25,6	30.133	50.935	69,0
Pakistan	20.184	14.104	-30,1	80.274	60.496	-24,6
Singapur	2.856	3.290	15,2	8.822	15.779	78,9
Tayland	2.678	3.080	15,0	10.484	18.883	80,1
DİĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	13.011	17.525	34,7	60.709	85.468	40,8
TOPLAM GÜNEY ASYA	321.057	329.851	2,7	1.466.469	1.608.253	9,7
TOPLAM ASYA	788.813	928.492	17,7	3.228.430	3.594.340	11,3

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Azerbaycan	77.832	74.136	-4,7	338.741	328.013	-3,2
Beyaz Rusya (Belarus)	32.305	42.523	31,6	84.831	115.961	36,7
Ermenistan	3.957	2.559	-35,3	14.509	13.383	-7,8
Gürcistan	141.770	134.504	-5,1	537.689	754.577	40,3
Kazakistan	115.732	129.389	11,8	287.927	335.379	16,5
Kırgızistan	15.286	17.431	14,0	70.178	79.794	13,7
Moldova	48.815	46.684	-4,4	99.984	104.442	4,5
Özbekistan	43.531	50.349	15,7	186.657	205.502	10,1
Rusya Fed.	602.015	819.844	36,2	1.455.912	2.614.029	79,5
Tacikistan	5.092	6.677	31,1	36.153	37.112	2,7
Türkmenistan	3.052	10.613	247,7	16.297	45.989	182,2
Ukrayna	61.666	95.435	54,8	304.908	346.313	13,6
TOPLAM B.D.T.	1.151.053	1.430.144	24,2	3.433.786	4.980.494	45,0

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	Ocak - Haziran 2022	Ocak - Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Amerika Birleşik Devletleri	138.315	170.053	22,9	382.557	542.276	41,8
Avustralya	15.156	23.283	53,6	40.364	70.271	74,1
Güney Kore	9.221	13.758	49,2	30.955	70.170	126,7
Japonya	2.552	5.972	134,0	9.116	28.406	211,6
Kanada	21.999	24.669	12,1	70.077	95.324	36,0
Meksika	10.010	15.155	51,4	39.609	61.903	56,3
Yeni Zelanda	1.647	3.905	137,1	4.703	11.268	139,6
TOPLAM DİĞER OECD	198.900	256.795	29,1	577.381	879.618	52,3
TOPLAM MİLLİYETSİZ	8.636	8.480	-1,8	34.820	31.117	-10,6
TOPLAM OKYANUSYA	60	99	65,0	316	393	24,4
YABANCI TOPLAM	5.014.821	5.584.021	11,4	16.365.080	19.618.196	19,9

5 İLİMİZE GELEN TURİZM VERİLERİ

İSTANBUL

2023 yılının Haziran ayında İstanbul'a gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %10,6 oranında bir artışla 1 milyon 627 bin 057 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %17,0 oranında artış kaydederek 7 milyon 903 bin 538 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında İstanbul'a en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

Rusya Federasyonu %10,57 (171 957) ile ilk sırada yer alırken,

Almanya %7,13 (115 987) ile ikinci,

Amerika Birleşik Devletleri %6,32 (102 801) ile üçüncü sırada yer aldı.

Amerika Birleşik Devletleri'ni, İran (84 bin 801) ve Suudi Arabistan (84 bin 196) takip etmiştir.

İSTANBUL'A GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Rusya Federasyonu	117.169	171.936	46,7	İspanya	18.579	19.049	2,5
Almanya	128.507	115.987	-9,7	Cezayir	15.181	18.901	24,5
A.B.D.	96.604	102.801	6,4	Fas	19.474	18.066	-7,2
İran	99.115	84.801	-14,4	Mısır	19.247	17.419	-9,5
Suudi Arabistan	10.920	84.196	671,0	Kanada	16.230	16.709	3,0
İngiltere	59.901	75.091	25,4	İsveç	20.928	16.138	-22,9
İtalya	25.180	50.149	99,2	Ukrayna	15.020	15.868	5,6
Fransa	48.142	44.560	-7,4	Romanya	15.102	15.810	4,7
Irak	45.000	42.315	-6,0	Avustralya	11.447	15.742	37,5
İsrail	28.935	39.522	36,6	Libya	16.265	14.675	-9,8
Özbekistan	36.290	38.358	5,7	Lübnan	17.135	14.423	-15,8
Kuveyt	40.057	38.258	-4,5	Tunus	18.716	14.155	-24,4
Kazakistan	31.953	35.301	10,5	Avusturya	13.720	14.056	2,4
Ürdün	33.417	29.305	-12,3	Belçika	14.140	13.161	-6,9
Hindistan	23.379	23.912	2,3	Suriye	14.383	13.161	-8,5
Hollanda	25.443	23.565	-7,4	Pakistan	18.352	12.300	-33,0
Azerbaycan	21.068	23.248	10,3	Diğer	328.508	334.337	1,8
Çin Halk Cumh.	7.079	19782	179,4	Genel Toplam	1.470.586	1.627.057	10,6

ANTALYA

2023 yılının Haziran ayında Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %14,8 oranında bir artışla 2 milyon 152 bin 591 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %29,3 oranında artış kaydederek 5 milyon 558 bin 049 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında Antalya'ya en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

Rusya Federasyonu 525 bin 515 ile ilk sırada yer alırken,

Almanya 363 bin 444 ile ikinci,

İngiltere 168 bin 385 ile üçüncü sırada yer aldı.

İngiltere'yi Polonya (168 bin 785) ve Hollanda (34 bin 129) takip etmiştir.

ANTALYA'YA GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Rusya Federasyonu	408.874	525.515	28,5	Belarus	21.555	27.677	28,4
Almanya	359.161	363.444	1,2	Fransa	14.407	16.415	13,9
İngiltere	152.759	168.385	10,2	Moldova	36.042	33.353	-7,5
Polonya	129.993	168.785	29,8	Slovakya	31.810	39.299	23,5
Hollanda	35.967	34.129	-5,1	İsviçre	11.149	11.370	2,0
Kazakistan	73.644	82.293	11,7	Avusturya	13.400	16.861	25,8
Romanya	64.489	78.935	22,4	İran	14.154	10.628	-24,9
Litvanya	28.510	28.393	-0,4	Letonya	11.135	11.666	4,8
İsrail	28.434	35.902	26,3	Estonya	10.421	8.830	-15,3
Ukrayna	18.059	42.529	135,5	Macaristan	18.704	23.072	23,4
Çekya	43.980	55.542	26,1	Finlandiya	10.053	9.034	-10,1
Danimarka	27.932	22.873	-18,1	Yabancı Ziyaretçi	1.795.195	2.043.251	13,8
Belçika	19.907	16.500	-17,1	Yerli Ziyaretçi	80.055	109.340	36,6
İsveç	34.687	27.944	-19,4	Genel Toplam	1.875.250	2.152.591	14,8

MUĞLA

2023 yılının Haziran ayında Muğla'ya gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %18,3 oranında bir artışla 531 bin 433 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %62,5 oranında düşüş kaydederek 1 milyon 116 bin 541 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında Muğla'ya en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

İngiltere 221 bin 901 ile ilk sırada yer alırken,

Rusya Federasyonu 73 bin 974 ile ikinci,

Polonya 40 bin 490 ile üçüncü sırada yer aldı.

Polonya'yı Almanya (32 bin 715) ve Hollanda (108 bin 85) takip etmiştir.

MUĞLA'YA GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Almanya	36.053	32.715	-9,3	İrlanda	5.009	6.451	28,8
A.B.D.	2.905	9.194	216,5	İspanya	560	849	51,6
Avustralya	687	1.694	146,6	İsrail	3.132	6.007	91,8
Avusturya	927	1.210	30,5	İsveç	3.290	1.948	-40,8
Azerbaycan	2.392	3.604	50,7	İsviçre	1.071	981	-8,4
Belçika	6.426	6.520	1,5	İtalya	2.095	3.832	82,9
Belarus	962	1.758	82,7	Japonya	52	59	13,5
Bulgaristan	4.317	4.495	4,1	Kanada	728	1.032	41,8
Çekya	4.255	5.660	33,0	Kazakistan	7.498	5.093	-32,1
Çin Halk Cumh.	1.373	602	-56,2	Letonya	393	450	14,5
Danimarka	3.366	3.714	10,3	Litvanya	2.697	2.687	-0,4
Finlandiya	1.149	1.479	28,7	Lübnan	281	1.666	492,9
Fransa	4.421	3.935	-11,0	Macaristan	565	625	10,6
Güney Afrika Cumh.	424	536	26,4	Mısır	106	123	16,0
Hollanda	10.995	10.885	-1,0	Norveç	632	540	-14,6
Hindistan	692	552	-20,2	Polonya	32.378	40.490	25,1
İngiltere	201.231	221.901	10,3	Diğer	103.776	144.926	39,7
İran	2.311	3.220	39,3	Genel Toplam	449.149	531.433	18,3

İZMİR

2023 yılının Haziran ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %4,42 oranında bir artışla 281 bin 066 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %19,12 oranında artış kaydederek 913 bin 808 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Haziran ayında İzmir'e en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

Almanya 59 bin 530 ile ilk sırada yer alırken,

İngiltere 22 bin 081 ile ikinci sırada,

Polonya 15 bin 879 ile üçüncü sırada yer aldı.

Polonya'yı Rusya Federasyonu (8 bin 596) ve Hollanda (6 bin 613) takip etmiştir.

Geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla Almanya ilk sıradaki yerini korumasına rağmen gelen ziyaretçi sayısında %21 oranında düşüş yaşarken Rusya, Polonya ve A.B.D. pazarında yükseliş yaşanmıştır.

İZMİR'E GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)	MİLLİYET	Haziran 2022	Haziran 2023	Değişim Oranı (%)
Almanya	75.397	59.530	-21,0	Slovakya	2.052	1.798	-12,4
İngiltere	21.070	22.081	4,8	K.K.T.C.	999	1.434	43,5
Polonya	12.441	15.879	27,6	Danimarka	1.720	1.394	-19,0
Rusya Federasyonu	2.336	8.596	268,0	İsrail	1.413	1.377	-2,5
Hollanda	8.165	6.613	-19,0	İtalya	1.926	1.326	-31,2
Fransa	7.248	5.717	-21,1	Ukrayna	972	1.214	24,9
İran	8.696	5.555	-36,1	Norveç	1.512	1.145	-24,3
A.B.D.	3.549	5.378	51,5	Kuveyt	838	962	14,8
Azerbaycan	2.894	4.680	61,7	Gürcistan	988	916	-7,3
Belçika	4.709	4.561	-3,1	Belarus	139	812	484,2
İrlanda	3.703	4.428	19,6	Romanya	859	758	-11,8
Avusturya	2.726	2.778	1,9	Kanada	738	743	0,7
İsviçre	3.339	2.734	-18,1	Macaristan	446	622	39,5
Bulgaristan	1.727	2.600	50,6	Kolombiya	850	575	-32,4
Çekya	2.119	2.354	11,1	Brezilya	260	449	72,7
Yunanistan	2.139	2.252	5,3	Ürdün	904	436	-51,8
İsveç	3.005	1.994	-33,6	Diğer	86.170	105.524	22,5
Meksika	1.117	1.851	65,7	Genel Toplam	269.166	281.066	4,4

ANKARA

2023 yılının Haziran ayında Ankara'ya gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Haziran ayı ile karşılaştırıldığında %1,04 oranında bir düşüşle 444 bin olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Haziran döneminde ise; geçtiğimiz yıla oranla %7,4 oranında artış kaydederek 2 milyon 603 bin 260 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Ocak - Haziran aylarında Ankara'ya en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında;

Irak 21 bin 942 ile ilk sırada yer alırken,

İran 17 bin 536 ile ikinci sırada,

Rusya Federasyonu 16 bin 384 ile üçüncü sırada yer aldı.

Rusya Federasyonu'nu Azerbaycan (14 bin 851) ve A.B.D (13 bin 908) takip etmiştir.

ANKARA'YA GELEN YABANCI TURİST SAYILARI

	MİLLİYET			MİLLİYET			MİLLİYET	
1	Irak	21.942	21.	Bulgaristan	2.728	41.	Nijer	1.049
2	İran	17.536	22.	Kanada	2.503	42.	Fas	1.011
3	Rusya Federasyonu	16.384	23.	Gürcistan	2.438	43.	Suriye	926
4	Azerbaycan	14.851	24.	Romanya	2.323	44.	Katar	903
5	A.B.D	13.908	25.	K.K.T.C.	2.186	45.	Arnavutluk	870
6	Almanya	12.584	26.	Pakistan	2.118	46.	Nijerya	861
7	Endonezya	9.694	27.	Avustralya	1.930	47.	Çekya	814
8	Özbekistan	8.707	28.	Suudi Arabistan	1.597	48.	Finlandiya	802
9	Çin Halk Cumh.	7.306	29.	İrlanda	1.565	49.	Somali	784
10	İtalya	6.971	30.	Afganistan	1.514	50.	Belarus	743
11	Kazakistan	6.267	31.	Japonya	1.463	51.	Danimarka	705
12	İspanya	6.083	32.	İsveç	1.360	52.	Norveç	641
13	Fransa	5.620	33.	İsviçre	1.228	53.	Sırbistan	597
14	İngiltere	4.447	34.	Avusturya	1.201	54.	Tunus	560
15	Kırgızistan	4.310	35.	Libya	1.163	55.	Moldova	558
16	Ukrayna	4.221	36.	Macaristan	1.152	56.	Etiyopya	498
17	Ürdün	3.990	37.	Belçika	1.131	57.	Kosova Cumh.	423
18	Hindistan	3.375	38.	Türkmenistan	1.111	58.	Sudan	421
19	Hollanda	3.268	39.	Mısır	1.074	59.	Diğer	56.196
20	Polonya	3.078	40.	B.A.E	1.073	60.	Genel Toplam	276.762

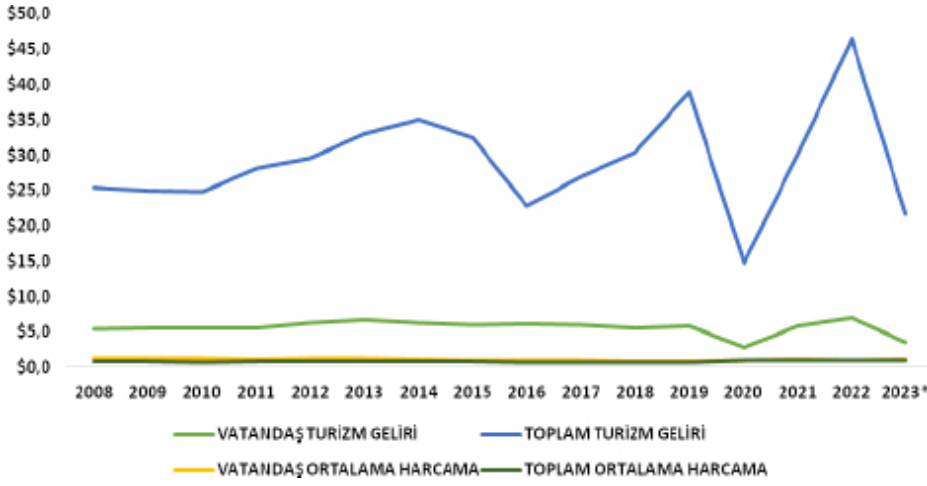
TURİZM GELİRİ ORTALAMA HARCAMA VE TURİZM GİDERİ

Turizm Gelirimiz İkinci Çeyrekte % 23,1 Arttı

TÜİK'in yapmış olduğu açıklamalara göre 2023 yılının ilk 6 aylık verilerini incelediğimizde turizm gelirimiz geçen yılın aynı dönemine oranla **%23,1 artarak 12 milyar 975 milyon 307 bin dolar** olarak gerçekleşti.

Turizm gelirinun %14,5'i ülkemizi ziyaret eden yurt dışı ikametli vatandaşlardan elde edildi. Bu çeyrekte yapılan harcamaların 9 milyar 714 milyon 687 bin dolarını kişisel harcamalar, 3 milyar 260 milyon 620 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

2023 yılı ikinci çeyreğinde 12 milyar 975 milyon 307 bin dolar turizm geliri elde edilirken; kişi başi ortalama harcama 927 dolar, gecelik gelir ise 112 dolar olarak gerçektemiştir.

Bununla birlikte yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri ise geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 83,8 artarak 3 milyar 166 milyon 747 bin dolar olmuştur.

TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2020 yılının ilk 6 ayında gerçekteşen turizm geliri ile dış ticaret açığı %22 oranında karşılanırken 2023 yılına gelindiğinde turizm gelirinin dış ticaret açığını karşılama oranı %35' yükselmiştir.

Turist sayısındaki ve kişi başi harcama miktarındaki artış, dış ticaret açığının artmasının önüne geçmektedir.

2023 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 ABD \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2020	2021	2022	2023	Değişim
						(%)
TÜRKİYE	Türkiye Toplam İthalatı	98.951.601	126.059.026	177.266.791	184.576.453	41%
	Türkiye Toplam İhracatı	75.058.767	104.877.806	125.690.004	123.341.493	20%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-23.892.834	-21.181.220	-51.576.787	-61.234.960	144%
TURİZM	Turizm Geliri	5.311.866	6.740.051	17.107.577	21.734.366	27%
	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	22,23%	31,82%	33,17%	35,49%	
OTOMOTİV	Otomotiv İthalatı	7.451.229	10.923.746	9.895.129	16.223.643	-9%
	Otomotiv İhracatı	10.328.395	13.656.884	15.051.130	17.204.716	10%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	2.877.166	2.733.138	5.156.001	981.073	89%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	1,39%	1,25%	1,52%	1,06%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	7,53%	8,67%	5,58%	8,79%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	13,76%	13,02%	11,97%	13,95%	
TEKSTİL	Tekstil İthalatı	4.866.237	5.739.038	8.467.568	6.938.047	48%
	Tekstil İhracatı	11.736.686	16.856.588	18.686.152	17.471.566	11%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	6.870.449	11.117.550	10.218.584	10.533.519	-8%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,41%	2,94%	2,21%	2,52%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	4,92%	4,55%	4,78%	3,76%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	15,64%	16,07%	14,87%	14,17%	

TÜROFED
Türkiye Otelciler Federasyonu
Turkish Hoteliers Federation

